

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
**Direcció General d'Atenció a la Família
i Comunitat Educativa**

ORIENTACIONS SOBRE L'ORGANITZACIÓ DELS TALLERS DE SUPORT A LA TASCA ESCOLAR

http://www.xtec.cat/web/comunitat/entorn_pee_recursos_orientacions_suporttasca

ORIENTACIONS SOBRE L'ORGANITZACIÓ DELS TALLERS DE SUPORT A LA TASCA ESCOLAR

1.-DEFINICIÓ

Els tallers de suport a la tasca escolar són una acció educativa, realitzada en horari extraescolar, per ajudar l'alumnat més desafavorit a adquirir hàbits i tècniques d'organització i d'estudi, afavorir una actitud positiva vers l'aprenentatge, col·laborar en l'assoliment de les competències bàsiques en finalitzar una etapa educativa i promoure l'ús de la llengua catalana com a instrument per a la comunicació, l'aprenentatge i la cohesió social.

2.-OBJECTIUS

Els tallers de suport a la tasca escolar han d'afavorir el desenvolupament de les competències bàsiques, preferentment les vinculades a l'aprendre a aprendre, a l'autonomia personal i a la competència comunicativa (recerca de la informació, interpretació, responsabilitat, expressió oral i escrita, ...).

Els objectius específics de la tasca diària del suport escolar han de ser:

- Augmentar les expectatives de l'alumnat vers els estudis
- Ajudar als alumnes a resoldre els possibles dubtes en l'execució de les tasques escolars
- Promoure l'ús de tècniques d'estudi
- Estimular al màxim l'àmbit de l'expressió i de la comprensió oral i escrita
- Adquirir i consolidar els hàbits i la cultura de l'estudi
- Garantir que els alumnes tinguin actualitzades les tasques de l'aula ordinària
- Incidir en les matèries de major dificultat, anticipant o repassant els continguts treballats a classe
- Acompanyar els alumnes als espais de l'entorn considerats com a recursos d'aprenentatge per incentivar-ne l'ús: biblioteques, ludoteques, espais culturals, espais esportius....

3.-PRINCIPIS GENERALS

3.1-Treball en xarxa

És necessari que a cadascun dels Plans Educatius d'Entorn (PEE) hi hagi un grup de treball on es reflexioni i s'aprofundeixi en els objectius, determini el perfil de l'alumnat i concreti la dinàmica i coordinació de cadascun dels tallers. Aquest grup de treball està format pels diferents agents educatius implicats en els tallers: els monitors de l'activitat, els referents dels centres educatius, els representants dels serveis educatius (SE), prioritàriament l'equip LIC, els tècnics de l'Ajuntament o Districte (en el cas de Barcelona ciutat), els referents de l'entitat que gestiona els tallers (la Universitat, els centres amb cicles formatius de grau superior -en aquells casos en què hi estiguin implicats-) i altres.

La coordinació entre els agents implicats es produeix a dos nivells:

- 1.- Un primer nivell de coordinació externa de caràcter organitzatiu. Es concreta, normalment en l'assessor/a LIC i/o el/la tècnic de l'Ajuntament que tenen encomanada la tasca tècnica de la coordinació general del PEE, les entitats i associacions que duen a terme els tallers, els monitors, els equips directius dels centres docents i altres persones responsables de l'administració local.

Es planifica conjuntament el nombre dels tallers a realitzar en el territori, els centres docents o espais externs dels centres on s'ubicaran i es concreta la tasca dels responsables en relació al seguiment i avaluació dels tallers en funcionament.

És convenient que aquesta feina de coordinació es dugui a terme mitjançant els grups de treball/reflexió dels PEE amb una reunió a l'inici i una altra a final de curs, com a mínim.

- 2.- Un segon nivell de coordinació interna de cada taller (centres docents, monitors i entitats) en el qual els elements de caràcter pedagògic i de relació personal prenen una importància rellevant. L'objectiu d'aquesta coordinació és la de contextualitzar la tasca de suport als alumnes en cadascun dels centres. La tipologia d'aquestes coordinacions és diversa tot i que hi ha alguns aspectes comuns:

- L'organització del taller amb la concreció de l'horari i del calendari, els espais que s'utilitzaran, l'elecció dels alumnes que hi assistiran i l'establiment conjunt de les normes de funcionament. També cal acordar la planificació de les coordinacions al llarg del curs.
- El traspàs d'informació sobre les característiques i necessitats dels alumnes, concretant per a cadascun d'ells els objectius, les activitats i els indicadors d'avaluació.
- L'avaluació periòdica del funcionament dels tallers i l'evolució de l'aprenentatge de l'alumne/a.

3.2- Integració de l'activitat en el centre educatiu

L'acció dels tallers de suport s'ha d'incloure en els diferents documents de centre. També s'ha d'informar d'aquest recurs i aprovar-lo en el Consell Escolar com un dels continguts de la Programació General Anual del Centre. El claustre de professors ha d'incorporar aquesta actuació com un suport més d'atenció a la diversitat. Amb aquestes mesures es pretén garantir que els monitors dels tallers i la seva actuació, quedin acollits al centre docent com la resta de professionals i activitats que s'hi desenvolupen.

Els pares, les mares o tutors legals de l'alumnat han de ser informats de la possible participació dels seus fills i filles en els tallers a través d'una entrevista personalitzada, on es demana la seva autorització i el seu compromís.

Per a l'adequada organització i funcionament del suport és del tot necessari que la direcció del centre determini un referent dels tallers de suport a la tasca escolar entre

el claustre de professors. Aquest referent pot variar segons l'organització interna de cada centre.

Per a aquesta tasca els centres compten amb el suport del professorat responsable de la coordinació de llengua i cohesió social (CLIC) del centre i del servei educatiu de la zona.

Les funcions dels referents del centre (CLIC o persona en qui delegui l'equip directiu) són:

- Responsabilitzar-se directament del funcionament dels tallers de suport a la tasca escolar sense perjudici de la responsabilitat principal de l'equip directiu
- Marcar les pautes i assegurar la coherència en el treball dels monitors
- Actuar d'enllaç entre els tutors del grup classe ordinari i els monitors dels tallers de suport a la tasca escolar
- Assegurar la integració de l'actuació en el funcionament ordinari del centre

Els serveis educatius, com agents educatius que participen activament de la xarxa del Pla Educatiu d'Entorn, tenen unes funcions pròpies pel que fa a les actuacions orientades a proporcionar recursos per a l'acceleració dels aprenentatges i altres accions positives adreçades a l'alumnat en risc d'exclusió social i a les seves famílies.

Tenint en compte els àmbits dels Serveis Educatius, segons el Decret 155/1994 de 28 de juny i el 180/2005 de 30 d'agost pels quals es regulen els serveis educatius, presentem algunes propostes de les funcions que podrien dur a terme, si el servei territorial corresponent ho considera oportú:

- Assessorament als grups de treball/reflexió dels Plans Educatius d'Entorn, als monitors i als centres educatius sobre la gestió, organització, seguiment i avaluació dels tallers de suport a la tasca escolar.
- Assessorament a la Comissió Operativa dels Plans Educatius d'Entorn, als grups de treball/reflexió dels Plans Educatius d'Entorn, als monitors dels tallers de suport a la tasca escolar i als centres educatius sobre temes referents a la formació.
- Dinamització, organització, coordinació i seguiment de la formació dels monitors dels tallers de suport a la tasca escolar, així com assessorament, si cal, sobre aspectes de llengua, interculturalitat i cohesió social.
- Recollida de l'oferta i gestió dels recursos de l'entorn per millorar i ampliar les actuacions de suport a la tasca escolar (biblioteques públiques, material audiovisual, cinema, etc.)
- Col·laboració en les comissions d'atenció a la diversitat, tant de primària com de secundària, per a la identificació i seguiment de l'alumnat dels

tallers de suport a la tasca escolar i de les necessitats educatives de cadascun dels individus que conformen aquests tallers

4.- PARTICIPANTS

4.1- Monitoratge

4.1.1- Perfil

És necessari que els monitors compleixin aquests dos requisits:

- Ser major de divuit anys
- Tenir o cursar estudis postobligatoris

El monitor o monitora té una especial rellevància en l'èxit dels tallers de suport a la tasca escolar. En aquest sentit, cal que tingui coneixements, competències i certes habilitats relacionades amb l'àmbit educatiu i social:

- Ser capaç d'establir vincles afectius i positius amb l'alumnat.
- Ser un referent més en el procés educatiu de l'alumne/a.
- Ser un model per a l'alumnat fonamentalment en l'ús de la llengua catalana i l'educació intercultural.
- Ser un bon comunicador, sistemàtic i saber transmetre ordre i respecte pel treball ben fet
- Propiciar un bon clima de feina i aprofitar al màxim el recurs de suport a la tasca escolar
- Valorar l'esforç tot transferint a l'alumnat el gust per a l'aprenentatge
- Posar límits però alhora ésser afectiu amb l'alumnat

D'altra banda, també es pot valorar si el/la monitor té:

- Experiència de treball amb alumnat d'educació obligatòria
- Relació amb el centre docent i coneixement del context de l'escola.
- Altres vincles amb el centre, amb les entitats col·laboradores i amb l'entorn.
- Participació en altres activitats del centre com activitats extraescolars, esportives o de menjador.
- Experiència en l'àmbit d'educació en el lleure.
- Creativitat i flexibilització a l'hora de planificar i executar les activitats

4.1.2- Funcions del monitoratge:

- Identificar les necessitats de tots els alumnes del grup i personalitzar les activitats
- Gestionar el grup i fomentar la seva cohesió
- Fer augmentar les expectatives de l'alumnat vers els estudis
- Fer l'acompanyament de l'alumnat per tal de reforçar les habilitats i actituds requerides per assolir les competències.

- Facilitar la integració entre l'alumnat del grup per afavorir les estratègies de col·laboració i l'ajut mutu en la resolució de les tasques escolars i conflictes que puguin sorgir.
- Facilitar l'accés de l'alumnat als recursos que ofereix l'entorn immediat (biblioteca pública, ludoteca, equipaments culturals, associacions de lleure, etc.)
- Coordinar-se amb el professorat i el responsable del centre per:
 - Planificar els objectius i les activitats del taller i fer-ne el seguiment tant individual com col·lectiu.
 - Aportar elements per a l'avaluació de l'alumnat.
 - Avaluar sistemàticament l'organització i el funcionament del taller
 - Controlar les faltes d'assistència als tallers
- Participar en el Pla Educatiu d'Entorn, per exemple en els mòduls de formació per a monitors dels PEE i en intercanvis d'experiències pròpies de l'organització i funcionament dels tallers de suport a la tasca escolar amb el conjunt dels monitors i de les monitores que duen a terme aquestes actuacions.

4.2- Destinatari i característiques

Els tallers de suport a la tasca escolar s'adrecen a l'alumnat d'educació primària i d'educació secundària amb pocs recursos personals i socials per poder seguir autònomament el seu procés educatiu i d'aprenentatge. Aquest alumnat es caracteritza per no poder comptar amb el suport de cap adult per fer el seguiment de les tasques escolars alhora que el seu entorn immediat tampoc li pot facilitar l'ajuda necessària per a l'èxit escolar.

La participació en aquest recurs es considera com una oportunitat i un fet positiu, tot i que el seu caràcter no obligatori requereix d'un compromís explícit dels pares, mares o tutors legals. Aquest compromís s'inclourà en la Carta de compromís educatiu addicional¹.

4.3- Selecció de l'alumnat

La selecció de l'alumnat l'ha de fer, en primera instància, el tutor/a però ha de ser consensuada per un grup més ampli de professorat que pot tenir una visió més global de les realitats i necessitats del conjunt de l'alumnat. A l'educació primària pot ser l'equip de cicle i a l'educació secundària l'equip docent. Fer participar, en aquesta identificació, a la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD) pot oferir, encara més, una mirada més global i especialitzada de les necessitats del centre i del seu alumnat.

¹ Veure annex 2

5.-ORGANITZACIÓ DELS TALLERS

5.1-Nombre d'alumnes

La ràtio pot variar en funció del perfil dels alumnes i dels objectius que es volen aconseguir. Es recomana que cada grup el formin entre 6 i 8 alumnes.

5.2- Tipologies d'agrupaments

L'alumnat que assisteix als tallers ha de ser heterogeni donades les seves diferències, entre d'altres, d'origen, de llengua, de formació, trajectòria escolar, etc. Aquesta heterogeneïtat determinarà un treball diversificat i personalitzat dins del taller.

Amb tot, puntualment i en funció dels interessos del centre, hi ha la possibilitat d'organitzar altres tipus d'agrupaments, especialment a l'educació secundària, per exemple per àrees, per competències, per nivells, per interessos concrets, etc.

5.3- Franja horària

El marc horari i les hores d'atenció directa a l'alumnat que pot proporcionar un taller depèn de l'acord entre el centre educatiu i l'entitat o associació que du a terme el projecte. La dedicació horària òptima és de 5 hores setmanals i un cop finalitzat l'horari lectiu de matí o tarda. Aquestes hores inclouen 1 hora de coordinació entre el/la monitor i el/la coordinador o referent del taller al centre educatiu i les hores d'atenció directa als alumnes, que mai serà inferior a dues sessions per setmana i per alumne/a.

5.4- Ubicació dels tallers

Els tallers de suport a la tasca escolar poden fer-se en diferents emplaçaments, tant dins com fora del centre docent. L'espai també es pot dissenyar per a l'alumnat de diferents centres educatius a fi d'optimitzar els recursos existents i afavorir la relació i la cohesió social:

- La biblioteca o mediateca escolar resulta un espai idoni per a les activitats que s'hi fan perquè l'equipament específic i els recursos didàctics que contenen propicien hàbits d'estudi i de treball individual i de grup, amb eines facilitadores per a la cerca d'informació.
- Les aules dels centres docents i especialment les aules amb recursos informàtics.
- La biblioteca del barri amb l'objectiu també de fomentar-ne el seu ús.
- Els espais de les entitats o associacions que treballen en el territori i, concretament, que participen d'una manera directa en les activitats del PEE.
- En alguns casos, i segons les activitats planificades, l'emplaçament es pot combinar amb activitats dins i fora del centre docent: als centres cívics, a les associacions culturals, als museus, als teatres, als cinemes, ...

5.5-Tipologia d'activitats

Les tasques i activitats han d'estar vinculades a les demandes que el centre educatiu fa als seus alumnes, per tant, cal partir del que els alumnes fan diàriament a les aules. Les activitats dels tallers no han de ser considerades com activitats curriculars extraordinàries.

Les activitats poden variar en funció, entre d'altres, de la planificació conjunta que es fa, de l'oferta del territori o de l'entorn, de les característiques del grup d'alumnes, ...

Tenint en compte els objectius dels tallers, les activitats² han d'afavorir el desenvolupament de les competències bàsiques. Han de ser activitats engrescadores, que demanin la participació activa dels alumnes i els comporti plaer per aprendre: tallers, projectes, clubs de lectura, treballs d'investigació ,...

5.6- Material pedagògic i curricular

La definició de les activitats i els materials per dur-les a terme han d'estar d'acord amb l'orientació que el professorat i el centre facin, comptant amb la capacitat innovadora dels monitors.

Per a l'optimització de l'organització i el funcionament del taller es aconsellable que cada monitor disposi d'un dossier³ que contingui els següents aspectes:

- Informació de l'organització i funcionament del centre
- Informació general dels tallers: aspectes organitzatius, de funcionament, fitxes per al seguiment i coordinació dels tallers, ...
- Informació dels alumnes
- Documentació per al seguiment del progrés de l'alumnat
- Informació sobre la importància de la figura del monitor/a com a model lingüístic
- Informació bàsica sobre el Pla Educatiu d'Entorn
- Recull de les reunions fetes
- ...

6.- SEGUIMENT I AVALUACIÓ DE L'ALUMNAT

El seguiment de l'assistència als tallers és bàsic ja que és un recurs valuós i s'ha d'optimitzar al màxim. A més de l'optimització cal conscienciar l'alumne i els seus pares, mares o tutors legals del compromís adquirit i del benefici de l'assistència sistemàtica a les activitats del taller.

L'alumnat que gaudeix d'aquest recurs de suport a la tasca escolar ha de seguir les activitats planificades i les normes de participació i de relació establertes entre

² Per saber-ne més, vegeu les possibles tasques a realitzar en els tallers de suport a la tasca escolar a l'annex 1

³ Vegeu diferents models d'organització de la informació a l'annex 2

alumnes i monitors. En el cas que no sigui així, se l'orientarà cap a altres activitats més idònies segons les seves característiques i necessitats educatives.

En els casos d'absentisme significatiu i després de fer les oportunes actuacions (el monitor ho notifica al centre i aquest a la família) es dóna de baixa a l'alumne i es procedeix a cobrir la vacant. El registre de les faltes d'assistència i d'incidències convé que sigui diari i es comuniqui al centre, com a mínim, un cop per setmana.

Els protocols per registrar el seguiment⁴ de les activitats, l'assistència i les possibles incidències és molt variat, amb tot i per la seva funcionalitat convé que siguin consensuats pels usuaris (centre, monitor del taller o entitat que el coordina), amb indicadors clars i avaluables i ràpids de complimentar. L'alumnat i les seves famílies han de conèixer els criteris que es faran servir, una mena de contracte que vinculi totes les parts.

El centre, i concretament el professorat que coneix l'alumne i que coneix els objectius educatius i d'avaluació del grup classe, ha de facilitar informació de l'alumne i de les seves necessitats educatives al monitor/a del taller.

La periodicitat aconsellable per fer el seguiment de l'evolució de l'alumnat és la d'un cop al mes i, en cas d'incidents, el més aviat possible.

En l'avaluació que fa el professorat de manera sistemàtica es tindran en compte les valoracions que es fan en els tallers.

Amb caràcter prescriptiu, segons la normativa vigent i per a cada una de les etapes educatives, els pares, mares o tutors legals han d'estar informats de l'evolució dels seus fills i dels resultats d'aprenentatge. Aquesta informació sobre els resultats de l'avaluació la dóna el centre docent, de la mateixa manera que és el que ha d'orientar els tipus d'ajut extern que requereix cada alumne.

7.- BONES PRÀCTIQUES

[Club de deures](#) (Canovelles)

[Encaix Integrant accions i Pla educatiu d'entorn](#) (Girona-sector est)

[Tallers d'estudi assistit](#) (Granollers)

[Formació de monitors del PEE](#) (Manlleu)

⁴ Vegeu diferents models per enregistrar el seguiment dels alumnes del taller a l'annex 3